

2016-02-18

Strålsäkerhetsmyndigheten
Via epost: registrator@ssm.se
Kopia: eva.waldenstrom@ssm.se

Remissyttrande över Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till genomförande av rådet direktiv 2014/87/Euroatom av den 8 juli 2015 om ändring av direktiv 2009/71/Euroatom om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar
Diarienummer SSM2014-1921

Lokala säkerhetsnämnden vid Barsebäcks kärnkraftverk har fått rubricerat förslag på remiss.

Vi instämmer i myndighetens förslag och vill särskilt betona vikten av följande punkter i förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet:

Det är positivt att förslaget i 4§ tydliggör tillståndshavarens ansvar att aktivt arbeta och planera för att förhindra utsläpp av radioaktiva ämnen så att strålskador och kontaminering av landområden förhindras. Särskilt viktigt är att lagtexten påminner om de tragiska konsekvenser för människa och natur i såväl Ukraina, Vitryssland som Japan när kärnkraftsägare negligerar detta perspektiv i driften av anläggningen. Genom förslagets nya formulering i 5§ fastställs också att detta säkerhetsansvar inte kan överlåtas till någon annan.

I 19§ föreslår SSM att Lokala säkerhetsnämndens ansvar alltjämt fastställs i lagtexten. Det är ett viktigt uttryck för insynsrätten för den lokala demokratin i dessa för allmänhetens skydd och säkerhet viktiga anläggningar.

Dessutom föreslår nu SSM att tillståndshavaren även har ett lagstadgat informationsansvar att tillgängliggöra övergripande information om säkerheten vid anläggningen till arbetstagare och allmänhet. Dock med vissa begränsningar rörande informationens karaktär vilket dock med föreslagen skrivning kan ge upphov till tolkningstvister. Formuleringen "att det inte äventyrar överordnade intressen." är inte helt lätt att använda för att tydligt avgränsa informationsansvaret till allmänhet och arbetstagare. Är det ägarens eller statens överordnade intresse som ska vara avgörande?

Därför är den lokala säkerhetsnämndens ansvar och rättighet att få tillgång till all tillgänglig information från tillståndshavaren enligt nuvarande lagstiftning och förarbeten särskilt viktig. Detta säkerställs i lagförslagets 19§ första stycke och i 20§. Detta ansvar innebär att nämnden kan kräva att få ta del av information från tillståndshavaren trots sekretess råder. Vilket innebär att man kan planera för och vidta nödvändiga åtgärder för att skydda allmänheten. Att fastställa dessa rättigheter för lokala säkerhetsnämnden är särskilt angeläget i det läget som nu råder med nya och ekonomiskt starka utländska ägare till flera svenska kärntekniska anläggningar. Ägare som kommer från helt andra kulturer där den svenska öppenheten och tillgängligheten till information genom vår offentlighetsprincip, starkt ifrågasätts. Detta kan säkert bli upphov för tolkningstvister med tillhörande önsknings om begränsningar.

Med ovanstående radanmärkningar instämmer nämnden i Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till ändringar i lagtexterna.

Kävlinge den 18 februari 2016

Lokala säkerhetsnämnden vid Barsebäcks kärnkraftverk

Pia Almström
Ordförande

Mats Rosén
Sekreterare